

XIV FORUM
FINANSÓW
PUBLICZNYCH

21-23.11.2022 r.

Klasyfikacja budżetowa po zmianach przepisów

Prowadząca: Krystyna Gąsiorek

Podstawa prawna

- ▶ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. DzU z 2022 r., poz. 1634 ze zm.)
- ▶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (tekst jedn. DzU z 2022 r., poz. 513 ze zm.)
- ▶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych granicznych (DzU z 2022 r., poz. 1571)

System Monitorowania Usług Publicznych

- ▶ Zmiana rozporządzenia od 1 stycznia 2022 r., dotycząca klasyfikacji prowadzonej w JST, jest związana z potrzebą pozyskiwania danych na potrzeby Systemu Monitorowania Usług Publicznych (SMUP).
- ▶ Projekt SMUP został wskazany – jako jedno z zadań o charakterze strategicznym – w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju przyjętej przez rząd w styczniu 2017 r.
- ▶ Celem projektu jest zbudowanie powszechnego i kompleksowego systemu monitorowania usług publicznych świadczonych przez JST w Polsce.

System Monitorowania Usług Publicznych

- ▶ System ma zapewnić dostęp do wysokiej jakości danych, których pozyskanie powinno przyczynić się do optymalizacji procesu świadczenia usług publicznych.
- ▶ Przedsięwzięcie jest realizowane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Główny Urząd Statystyczny, Związek Miast Polskich oraz Związek Powiatów Polskich.
- ▶ W procesie opracowywania zakresu informacyjnego systemu biorą też udział na bieżąco przedstawiciele JST.

System Monitorowania Usług Publicznych

- ▶ Metodologia wykorzystywana w ramach funkcjonowania SMUP zakłada kompleksowe opisanie katalogu usług dla każdej jednostki samorządu w kraju.
- ▶ Wdrożenie rozwiązania wymaga zestawienia danych o liczbie, jakości, i dostępności usług oraz o wydatkach związanych z ich dostarczaniem (w tym wydatkach na utrzymanie stanowisk pracy).
- ▶ Przyjęto, że najbardziej wiarygodnym źródłem danych o wydatkach w sektorze publicznym jest sprawozdawczość budżetowa, dlatego to głównie ona ma być wykorzystywana na potrzeby systemu. W celu pozyskania danych pochodzących ze sprawozdawczości budżetowej JST wprowadzono odpowiednie zmiany w klasyfikacji budżetowej, która jest stosowana do prezentacji danych w sprawozdaniach.

System Monitorowania Usług Publicznych

- ▶ Dane gromadzone w ramach SMUP będą corocznie publikowane przez GUS w specjalnie utworzonym w tym celu systemie online pod adresem: www.smup.gov.pl.
- ▶ Zmiana rozporządzenia ma ułatwić wyodrębnienie danych finansowych o usługach, umożliwić wykorzystanie tych danych do porównań w systemie SMUP, a w konsekwencji – wpłynąć na upowszechnienie się dobrych praktyk zarządzania.

System Monitorowania Usług Publicznych

- ▶ W dokumencie „Koncepcja wykonawcza Systemu Monitorowania Usług Publicznych” wyjaśniono, że usługa publiczna to działalność obejmująca dostarczanie dóbr materialnych i niematerialnych, za które odpowiedzialna jest władza publiczna.
- ▶ Wszystkie usługi publiczne monitorowane w ramach SMUP są odpowiednio scharakteryzowane i opisane, między innymi przez wskazanie ich celu, produktów, rezultatów oraz wskaźników pozwalających mierzyć różne aspekty.

System Monitorowania Usług Publicznych

Więcej informacji na temat SMUP można znaleźć na stronach GUS-u:

- smup.gov.pl/projektsmup/
- tinyurl.com/gus-smup-info

System Monitorowania Usług Publicznych – formularz Z-JST

„W celu zapewnienia ciągłości danych dane na formularzu Z-JST będą zbierane kwartalnie poprzez Portal Sprawozdawczy GUS <https://raport.stat.gov.pl> w terminie:

- 4–12 kwietnia 2022 r. za I kwartał 2022 r.,
- 4–12 lipca 2022 r. za II kwartał 2022 r.,
- 4–12 października 2022 r. za III kwartał 2022 r. oraz
- 4–17 stycznia 2023 r. za IV kwartał 2022 r.”.

*Pismo Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy z 3 grudnia 2021 r.,
tinyurl.com/pismo-3-12*

System Monitorowania Usług Publicznych – formularz Z-JST

„Badanie ma na celu dostarczenie informacji o czasie pracy i przeciętnym zatrudnieniu w jednostkach organizacyjnych gminy/powiatu w podziale na świadczone usługi publiczne objęte badaniem Z-JST. Dane (...) pozwolą na wyliczenie całkowitego kosztu usług publicznych świadczonych przez samorząd terytorialny, obejmującego także pracę pracowników własnych, a nie tylko wydatki bezpośrednie. W przyszłości będzie możliwe badanie w ten sam sposób pełnych kosztów usług zleconych. Wyniki badania Z-JST zostaną powiązane z danymi finansowymi zawartymi w sprawozdaniu z wykonania budżetu samorządowej jednostki budżetowej/jednostki samorządu terytorialnego przekazywanym do RIO na formularzu Rb-28S.”

*Pismo Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy z 3 grudnia 2021 r.,
tinyurl.com/pismo-3-12*

Zmiany z 26 lipca 2021 r.

Po dziale 926 dodano objaśnienia, zgodnie z którymi w JST:

- ▶ w rozdziałach: 01043, 01044, 02001, 02002, 40002, 60004, 60013, 60014, 60015, 60016, 60017, 60019, 60020, 60021, 60022, 63003, 70005, 70007, 71004, 71012, 71015, 90001, 90003, 90004, 90005, 92503 – ujmuje się wszystkie dochody i wydatki na realizację zadań, bezpośrednio związane ze świadczeniem usług publicznych, o których mowa w tych rozdziałach;
- ▶ jeśli JST otrzymuje w tych rozdziałach dotacje, to wydatki finansowane z dotacji związane z realizacją zadań wykazuje się w tych rozdziałach w sposób umożliwiający prawidłowe rozliczenie dotacji.

Zmiany z 26 lipca 2021 r.

- ▶ W objaśnieniach dodanych po dziale 926 wskazano, że w JST w rozdziale właściwym dla danej jednostki, w szczególności w rozdziałach: 70001, 70004, 71001, 71002, 71003, 75018 75020, 75023, 75026, 75085, 90017 – **w zakresie wydatków** wykazuje się **wyłącznie** wydatki związane z utrzymaniem stanowisk pracy.
- ▶ Słowa „w zakresie wydatków” dodano na mocy rozporządzenia zmieniającego z 15 lipca 2022 r.

Zmiany z 26 lipca 2021 r.

„Rozbicie wydatków jednostek samorządu terytorialnego na świadczenie usług publicznych i utrzymanie stanowisk pracy wynika z przyjętego dla monitorowania usług publicznych algorytmu obliczeń, które wydatki bieżące podmiotu wykonującego kilka usług dzieli na dwie grupy:

- związane bezpośrednio z każdą z usług (z pominięciem wydatków płacowych i innych związanych z utrzymaniem stanowisk pracy) – one powinny być ewidencjonowane w rozdziale «przynależnym» do tej usługi;
- związane z utrzymaniem stanowisk pracy (w tym płac) wszystkich pracowników w jednostce.

Na podstawie takiej ewidencji koszt operacyjny każdej z usług szacowany jest jako suma wydatków bezpośrednich usługi i odpowiedniej części wydatków na utrzymanie stanowisk rozliczanej «kluczem etatowym». W szczególności ma to znaczenie w jednostkach wykonujących wiele usług”.

Pismo MF z 30 czerwca 2021 r. (BP1.4020.2.2021.13), tinyurl.com/pismo-30-06

Zmiany z 26 lipca 2021 r.

„Odnosząc się do określenia «wydatki związane z utrzymaniem stanowisk pracy», pragnę zauważyć, iż zgodnie z brzmieniem uzasadnienia (w wersji po uzgodnieniach międzyresortowych) przez wydatki związane z utrzymaniem stanowisk pracy rozumie się wszystkie wydatki, zarówno płacowe, jak i rzeczowe, niezbędne do poniesienia w celu zorganizowania stanowisk pracy i zapewnienia wykonywania obowiązków przez pracowników zatrudnionych w jednostce.

W związku z tym do wydatków tych należą np. wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń osobowych, wydatki na delegacje krajowe i zagraniczne pracowników niezwiązane z konkretnymi usługami, zakupy materiałów i wyposażenia, środków trwałych, zakup energii, remonty bieżące”.

Pismo MF z 5 lipca 2021 r. (BP1.4020.2.2021.15), tinyurl.com/pismo-5-07

Zmiany z 15 lipca 2022 r.

Poszczególne zmiany wprowadzone rozporządzeniem zmieniającym z 15 lipca 2022 r. weszły w życie w kilku terminach:

- ▶ 28 lipca 2022 r. (z dniem następującym po dniu ogłoszenia), przy czym część z tych zmian z mocą od:
 - 1 stycznia 2022 r.,
 - 24 lutego 2022 r.,
 - 23 kwietnia 2022 r.;
- ▶ 1 stycznia 2023 r. (regulacje te będą miały po raz pierwszy zastosowanie do opracowania projektu ustawy budżetowej oraz projektów uchwał budżetowych na 2023 r.).

Zmiany z 15 lipca 2022 r.

Zmiany obejmowały:

- ▶ wprowadzenie wielu nowych podziałek klasyfikacyjnych (w zakresie rozdziałów oraz paragrafów dochodów i wydatków);
- ▶ modyfikację objaśnień dotyczących niektórych podziałek klasyfikacji budżetowej;
- ▶ przeniesienie jednego rozdziału między działami;
- ▶ uchylenie jednego paragrafu;
- ▶ dodanie kilku pozycji dotyczących zadań z zakresu bezpieczeństwa zewnętrznego.

Zmiany z 15 lipca 2022 r.

- ▶ Część wprowadzonych zmian wynika z nowelizacji innych przepisów, w tym określających zasady realizacji programów finansowanych w unijnej perspektywie finansowej 2021–2027.
- ▶ Niektóre zmiany są związane z finansowaniem zadań przez JST i z potrzebą wyodrębnienia odpowiednich paragrafów (dochodowych oraz wydatkowych), które będą umożliwiały monitorowanie tych środków (np. w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych czy Polskiego Ładu).
- ▶ Poza tym wprowadzono regulacje doprecyzowujące niektóre kwestie mogące budzić wątpliwości interpretacyjne.

Zmiany z 15 lipca 2022 r.

- ▶ Na mocy rozporządzenia zmieniającego wprowadzono nowe paragrafy, które mają umożliwić identyfikację środków przeznaczonych na pomoc obywatelom Ukrainy.
- ▶ Paragrafy te służą do ewidencjonowania wydatków ponoszonych na realizację zadań wynikających z ustawy z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.
- ▶ Wsparcie udzielane na podstawie wspomnianej ustawy obejmuje szeroki zakres działań. Utworzenie nowych paragrafów umożliwi identyfikację obszarów udzielania pomocy przez zastosowanie rozdziałów właściwych dla rodzaju działalności.

Zmiany z 15 lipca 2022 r.

- ▶ Należy zwrócić uwagę, że część z nowych paragrafów wydatków związanych z pomocą obywatelom Ukrainy ma zastosowanie wyłącznie w JST (np. paragrafy 328, 329, 435, 437, 474, 475, 483–486, 648 i 649).
- ▶ Niektóre z nowych paragrafów wydatków mają charakter grupujący. Przykładem jest paragraf 485 „Składki i inne pochodne od wynagrodzeń pracowników wypłacanych w związku z pomocą obywatelom Ukrainy”, w którym należy ujmować różne składki i pochodne, w tym składki na pracownicze plany kapitałowe (PPK).

Zmiany z 15 lipca 2022 r.

Wprowadzono również nowe paragrafy wydatkowe (610, 637) i dochodowe (637), które mają umożliwić ewidencjonowanie i monitorowanie wykorzystania przez JST (w danym roku oraz w okresie wieloletnim):

- ▶ środków otrzymywanych z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL);
- ▶ otrzymanych i wykorzystanych środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (RFPŁ).

XIV FORUM
FINANSÓW
PUBLICZNYCH

21-23.11.2022 r.

Dziękuję za uwagę